

kerakligini his etish, ehtiyoj-talabni tasavvur qilish va shu kabi qator fazilatlarini qaror toptiradi. Demak, bularning barchasi maktab, oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida amalga

oshiriladigan ekologik tarbiya mazmuni bilan uzviy bog'liq bolib, ular ma'lum ta'lim tarbiyaviy maqsadga erishish uchun xizmat qiladi [5].

Ekologik xarakterga ega bo'lgan kunlarni nishonlash

№	Ekologik xarakterga ega bolgan kun-larni	№	Ekologik xarakterga ega bolgan kunlarni
1	11-yanvar – Qo'riqxon va milliy bog'lar kuni.	18	5-maydan 15-iyungacha Kichik daryolar va suv havzalarini himoya qilish boyicha harakat kunlari
2	2-fevral-Butunjahon suv va botqoqlik joylari kuni	19	22-may Xalqaro biologik xilma-xillik kuni
3	19-fevral-Dengiz sutemizuvchilarini himoya qilish kuni	20	5-iyun-Butunjahon atrof-muhit kuni
4	14-mart-Tog'onlarga qarshi Xalqaro harakatlar kuni	21	17-iyun-Butunjahon cho'llanish va qurg'oqchilikka qarshi kurash kuni
5	21-mart-Navro'z bayrami	22	11-iyul-Xalqaro aholi kuni
6	22-mart-Butunjahon suv (suv resursini muhofaza qilish) kuni	23	2-avgust-O'zbekiston ekologik harakati tashkil topgan kun
7	1-aprel-Xalqaro qushlar kuni	24	11-sentabr-Butunjahon yovvoyi tabiat jamg'armasi tashkil etilgan kun
8	7-aprel-Butunjahon salomatlik kuni	25	1-sentabr-Xalqaro ozon qatlamini muhofaza qilish kuni
9	15-aprel-Ekologik bilimlar kuni	26	22-sentabr-Butunjahon avtomobilsiz harakatlanish kuni
10	18-22-aprel-Bog'lar marshi kunlari	27	25-sentabr-Butunjahon dengiz kuni
11	22-aprel-Xalqaro yer kuni	28	27-sentabr-Xalqaro turizm kuni
12	24-aprel-Butunjahon laboratoriyadagi hayvonlarni himoya qilish kuni	29	4-oktabr-Butunjahon hayvonlarni himoya qilish kuni
13	1-10-may Qushlarni kuzatish bo'yicha bahoriy o'n kunlik	30	6-oktabr- xalqaro yashash muhitlarni muhofaza qilish kuni O'ning ikkinchi chorshanbasi - Butunjahon tabiatni muhofaza qilish jamiyati kuni
15	3-may-Quyosh kuni	31	11- Xalqaro tog'lar kuni
16	12-may-Ekologik ta'lim kuni		
17	15-may-Xalqaro iqlim kuni		

Barcha ta'lim va tarbiya bosqichlarida atrof-muhit muhofazasi va ekologiyaga bag'ishlangan kunlarni oila, do'stlar, guruhdoshlar va mahalla davrasida nishonlash ham ekologik ma'naviyatli shaxsni tarbiyalashda muhim qadam bo'lib hisoblanadi.

Biologiya ta'limida o'quvchilar ekologik tarbiya berishni tizimli va uzviy, uzluksizligini ta'minlashda quyidagi ketmak-ketlikdagi tabirlar muhim sanaladi. Bo'lg'usi biolog-pedagoglarning ekologik tarbiya olishida mavzuga oid kitob o'qish - radio eshittirishlarni tinglash; -telekorsatuvlar; -internet aloqa vositalaridan foydalanish; -kinofilmlar tomosha qilish; -teatr tomoshalari; -fenologik kuzatuvlar; -sayoxatlar; -muzeylar; -tabiat bag'riga sayohat uyushtirish; - loyihalarda ishtirok qilish; - seminar trening va master klasslarda ishtirok qilish;

- Ekologik madaniyatga oid tadbirlar uyushtirish ham katta ahamiyat kasb etadi. Aynan ro'yxatda ko'rsatilgan har bir jarayon ekologik tarbiyani shakllantirishga qo'llaniladigan asosiy vosita hisoblanadi.

O'quvchilar bilan ommaviy ravishda olib boriladigan mashg'ulotlarga turli mavzulardagi kechalar, bayramlar, ma'ruzalar, O'tkir zehnlilar mushoirasi, viktorina va mushoiralar o'tkazish, O'zbekiston Qahramonlari va olimlari bilan uchrashuvlar tashkil etish misol boladi. Shuningdek, "O'zbekiston ekolog olimlarining fan taraqqiyotiga qo'shgan hissalar", "O'zbekistonda qo'riqxonalar va ularni tabiatni muhofaza qilishdagi ahamiyati", "Allomalar nazmda ekologiya", "Orol dardi - olam dardi" mavzulari bo'yicha ommaviy kechalar o'tkazish o'quvchilar faolligini oshiradi.

Ekologik ta'lim-tarbiyani amalga oshirish masalasi har bir davrning muhim vazifasi hisoblangan. Bugungi kunga kelib esa, bu masalaning dolzarbligi yanada oshdi. Maqsadimiz,

insonlarning tabiatga nisbatan o'ta mas'uliyat bilan qarashini rivojlantirishdan iborat [6]. Shunday ekan, avvalo oliy ta'limda, oliy ta'lim orqali oilada, mahallada, bog'chada, umumiy o'rta ta'lim maktablarida, shuningdek ta'limning keyingi bosqichlarida ekologik madaniyat kuchaytirib boriladi, ta'lim-tarbiyani kuchaytirish esa davr talabidir. Shunday qilib, zamonaviy ta'limda innovatsiya, yanada aniqrog'i, pedagogik hamda ta'lim innovatsiyalaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Binobarin, globallashuv hamda jamiyatning axborotlashuvi ta'lim jarayonini noan'anaviy shakllarda samarali metod va vositalar orqali qo'llashni taqozo etish bilan birga, o'quv materiallarini shakllantirish va ulardan amalda foydalanishga nisbatan ham innovatsion yondoshishni taqozo etmoqda.

Talabalar ekologik madaniyatni shakllantirishda innovatsion metodlar vazifalari asosida talabaning ekologik ongi, ekologik tafakkuri, faolligi, maqsad va ish rejalari takomillashiriladi. Talabalar tabiatga shaxsiy munosabat bildirish, tabiat muhofazasi yo'lida shaxsiy namuna va tashabbus ko'rsatish, mustaqil ekologik faoliyatni tashkil etish qobiliyatlari rivojlantiriladi.

Demak, Oliy ta'lim biologiya fanlarini o'rganishning asosiy maqsadi - talabalarga biologik va ekologik bilimlar haqida, tabiiy ekotizimlarning asosiy tarkibiy qismlari va ular o'rtasidagi o'zaro aloqadorlik haqida mahalliy, mintaqaviy va global miqyoslarda bilimlar berish, ularda tabiatga mas'uliyatli munosabatda bo'lish hissini tarbiyalash, nazariy bilimlardan oqilona foydalanish va ularni baholashda biologiya (botanika, zoologiya va ekologiya) fanlarining tutgan o'rnini ko'rsatishdan iboratdir. Talabalar biologiya kurslarini o'rganishda muayyan bilimlar majmuini o'zlashtiradilar.

Adabiyotlar

1. Эгамбердиева Н.М. Атроф-мухит таъсирида талабаларни ахлокий тарбиялашнинг илмий-педагогик асослари (Педагогика коллежи мисолида): Пед.фан.номз. ... дисс. – Тошкент: 2004. – 161 б.
2. Муслимов Н.А., Усмонбоева М.Х., Сайфуров Д.М., Тўраев А.Б. Инновацион таълим технологиялари – Тошкент: 2015. – 208 бет.
3. Ўзбекистон миллий энциклопедияси. Зебунисо-Кониғил / 4-том. Бош тахрир хайъати аъзолари: М.Аминов ва б. – Т.: "Ўзбекистон миллий энциклопедияси" Давлат илмий нашриёти, 2002. – 169-бет.
4. Xodjiev B. Y. Majidov I.U.Bekmuradov A.Sh. - O'quv jarayoni va o'quv uslubiy faoliyatni modernizatsiyalash hamda innovatsion ta'lim texnologiyalarni joriy etish Toshkent, - Fan, 2009 yil, 118 bet.
5. Лебедев С.В. "Экологик тарбиялашнинг табиийлик принциплари (Тарихий –педагогик аспект қирралари)" 13.00.01- умумий педагогика, педагогика тарихи ва тарбия ихтисослиги бўйича Пед. фан. док... дисс. –М.: 2000
6. Nigmatov B. A. -Tabiat. Jamiyat. Ma'naviyat (Islom Karimov asrlarida ekologiyam masalalarining yoritilishi) Toshkent, O'zbekiston 2009.

REZYUME. Maqolada innovatsion jarayonlarni tashkil etish, "Innovatsion ta'lim texnologiyalari" va "ta'lim innovatsiyalari" tushunchalarining mazmuni va mohiyati, ekologik xarakterga ega bo'lgan kunlarni nishonlash masalalari yoritilgan.

РЕЗЮМЕ. В статье описывается организация инновационных процессов, содержание и сущность понятий «Инновационные образовательные технологии» и «образовательные инновации», проведение экологических дней.

SUMMARY. The article describes the organization of innovative processes, the content and essence of the concepts of "Innovative educational technologies" and "educational innovations", holding environmental days.